

† Sri S. R. KANTHI.—I thought the Hon'ble Member was aware of the survey that was made recently by the Education Department. The education survey that has been made recently during the last two years has revealed that there are five districts which are backward educationally—three districts of Hyderabad Karnatak, Bellary and Bijapur—Bijapur District from which I come, is one of the backward areas educationally. The other point is, the number of Government High Schools differ from area to area Hyderabad-Karnatak area had 50 high schools on 31-3-1965; Bombay Karnatak area had only 12; ex-Mysore 7 and 83 in Madras Karnatak and Coorg 19. So, you will see that the number of Government high Schools in different areas vary greatly. And whenever there has been demand from the backward area and wherever there are small number of high schools, high schools have been given.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಹಳೆ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೆ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಲ್ಲವೇ? ಅವುಗಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ? ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ವಿ. ಸಿ. ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಅದು ಸರ್ಕಾರಿ ಫಾರಂ ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮಾಕಳಿ ಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬಂತು; ಅವರು 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ 5 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಹಿಂದುಳಿದವು. ಉಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಹಿಂದುಳಿದಿಲ್ಲ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ 11 ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಿವೆ.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER.

Order under Section 144, Cr.P.C., in Ramanagaram in July 1966.

Q.—34. SRI S. GOPALA GOWDA (Thirthahalli).—

Will the Minister for Home be pleased to state:—

(a) whether it is a fact that they have issued an order prohibiting public meetings and processions on 19th, 20th and 21st July 1966 in one mile around Ramanagaram Town, Bangalore District;

(b) if so, what are the compelling reasons to issue such an order;

(c) the number of persons arrested by the Police in connection with Ramanagaram Bundh programme;

(d) if so, the reasons for the same and the charges framed against them?

A.—SRI M. V. RAMA RAO (Minister for Home).—

(a) and (b) An order under Section 144 Cr. P.C was promulgated by the Taluk Magistrate, Ramanagaram to prevent apprehended breach of peace consequent upon the move to bring about “Ramanagaram Bundh” on 20th July 1966.

(SRI M. V. RAMA RAO)

(c) and (d) 9 persons were arrested under Section 151 Cr.P.C. and later released. The arrests were made in order to prevent breach of the peace. No cases were registered.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ರಾಮನಗರ ಬಂದ್ ಅನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದವರು ಏನಾದರೂ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ; ಬಂದ್ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಆಚರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಬಂದಿದೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಆ ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಟ್ ಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ರಾಮನಗರ ಬಂದ್ ಆಚರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಇದುವರೆಗೂ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಂದ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಟಾದಿಂದ ಆ ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಟ್ ಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡ.—ರಾಮನಗರ ಬಂದ್ ಆಚರಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಊಹೆಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂಥ ಕಾರಣಗಳು ಯಾವುವು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಮಾಹಿತಿಯಿಂದ ಶಾಂತಿಗೆ ಭಂಗ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಜನತಾ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂಥ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಾಗ 144ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಜಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಇದು ಉಪನ್ಯಾಸದ ವಿಷಯವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಮಂಚನಬೆರೆ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಬೇಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಭೂಹೀನ ರೈತರಿಗೆ ಹಂದಿಗುಂದಿ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಈಡೇರಿಸಬೇಕು, ರಾಮನಗರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಳಿಗೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಯೋಗ್ಯ ಬೆರೆಗೆ ಅಲ್ಲ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತ ಇಲ್ಲ, ಇಂಥ ಮುಂತಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಈ ಬಂದ್ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲವೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳು ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ್ ಆಚರಣೆಯ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದಯ್ಯ ಗೌಡ.—ಏನು ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲ ನೂಕು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಮಂಚನಬೆರೆ ಯೋಜನೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ವಾರಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಮನಗರಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದಾಗ ಜನರಿಗೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೇವಲ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಂದ್ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಲೂಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಹೀಗೆಲ್ಲ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಸಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳು ಶಾಂತಿಗೆ ಭಂಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈ ತರಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

(No answer)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಜನತೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮೆರವಣಿಗೆ, ಪ್ರದರ್ಶನ ಮುಂತಾದ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಪ್ರಭುತ್ವ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ರಾಜ್ಯಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವೇ ?

MR. SPEAKER.—It is absolutely hypothetical.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿತೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. In assertion of our fundamental rights, can we not do it? I am asking, is it prohibited or is any political party debarred from organising any procession?

(No answer)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸಂಯುಕ್ತ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದವರೇನಾದರೂ ರಾಮ ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಂದ್ ಅಚರಣೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂಬೇ ನಾದರೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೇ ಅಥವಾ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದ್ದರೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಅವರಿಗೆ ಧೈರ್ಯವಿದ್ದು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಆಗಲೇ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಮೊನ್ನೆ ದಾವಣಗೆರೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈಲು ಲೂಟಿಯಾಯ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡತ್ವದಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ನಡೆದುದರಿಂದ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಭಂಗವಾಗಬಹುದೆಂದು ಆಗ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ರಾಮನಗರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೈಕೊಂಡುದು ಸರಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ವಿವೇಕವಲ್ಲ, ಸ್ವಾಮಿ.

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—This kind of misusing of power is not correct.

MR. SPEAKER.—If powers are misused there are steps to be taken to ventilate it in a proper manner.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕ್ರೋಧೀಕರಿಸಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗಬದ್ಧವಾಗಿರುವ ಶಾಂತಿಯುತವಾದ ಮಾರ್ಗಗಳಾದ ಬಂದ್ ಅಚರಣೆ, ಮೆರವಣಿಗೆ, ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿದಾಗ ತಮ್ಮ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪೊಲೀಸ್ ನೆರವು ಪಡೆದು ಅವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಗೃಹಶಾಖೆಯವರೇನಾದರೂ ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವರೇ? ಅದರಂತೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ ಅಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ 144ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೂಚನೆಯೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಶಾಂತಿ ಭಂಗವಾಗುವಂತಿದ್ದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಅದು ಗೊತ್ತಾದ ಕೂಡಲೆ ಅದರ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

PAPERS LAID ON THE TABLE

SRI R. M. PATIL (Minister for Development, Panchayati Raj and Municipal Administration).—Sir, I beg to lay Notification No. PLM 19 MLR 64 dated 19th July 1966 [The Mysore Municipalities (Guidance of Officers, Grant of Copies and Miscellaneous Provisions) Rules, 1966] as required under sub-section (6) of section 323 of the Mysore Municipalities Act, 1964.

SRI R. M. PATIL (Minister for Development, Panchayati Raj and Municipal Administration).—Sir, on behalf of the Minister for Transport and Tourism, I beg to lay on the Table: Notification No. HD 168